

Dear Readers,

This year's issue of *Musicalia* brings together texts on broadly diverse topics. Above all, we are presenting four original studies on the history of musical culture in the Czech lands during a wide timespan from the 16th to the 20th centuries, and as is customary in our journal, most of the studies reflect upon musical artefacts in the collections of the National Museum.

Viktor Velek introduces one of his brilliant cultural and historical analyses of Czech musical repertoire of the 19th and 20th centuries. Here, he focuses specifically on an important source of knowledge about social songs from ca. 1848, namely a manuscript songbook bearing the simple heading *Lieder/Zpěvník* but known by the title "*Písňe Baborovy*" (Babor's Songs). The next study takes us to a completely different world – that of Rudolphine Prague: a monograph about Jiří Carolides, a humanist poet and composer who was famous in his day but who is now nearly forgotten. The collaborative study is by the classical philologist Marta Vaculínová and the musicologist Petr Daněk. Another study on Czech polyphonic music of the Renaissance by Dagmar Štefancová offers new facts and perspectives on the Cantional of Ondřej Kopydlanský of Sedlčany (NM-ČMH AZ 34) and its creator. A third and final study concerning relationships between Czech music and Latin poetry is devoted to documentation of the works of Jan Novák, possibly the greatest Latin scholar among Czech composers (at least during the twentieth century). Pavel Žůrek and Martin Flašar discuss still unprocessed materials from Novák's estate that are contained in the collections of the Czech Museum of Music.

This year's double issue also presents three book reviews. Ondřej Pivoda reviews Martin Pašek's revised and published thesis on Osvald Chlubna's first string quartet (*Osvald Chlubna a jeho první smyčcový kvartet – Osvald Chlubna and His First String Quartet*, Brno, 2021). The reviewer Tomáš Slavický gives a detailed evaluation of the work done by a team of authors in preparing the first volume of a monograph on the music history of Bratislava (*Hudobné dejiny Bratislavy – The Music History of Bratislava*, Bratislava, 2020). The first volume takes the reader up to the year 1918. This publication is lengthy and covers a broad timespan, contains plentiful illustrations, and is noteworthy in many respects. Jiří Sehnal then offers an enlightening explanation of the organological importance of a new book by a leading Czech expert on organs and organ building Petr Koukal (*Varhany brněnské a loketské školy a jejich zvukové ideály – Organs of the Brno and Loket School and Their Sonic Ideals*, Telč, 2019).

You also should not overlook the report about the ongoing exhibition *Music Menagerie* being held by the Czech Museum of Music.

I hope you will be inspired by reading our journal!

MILOŠ ZAPLETAL,
member of the editorial board

Vážení čtenáři,

v letošním čísle časopisu *Musicalia* se sešly texty tematicky značně různorodé. Především přinášíme čtyři původní studie k dějinám hudební kultury Českých zemí v širokém časovém rozpětí od 16. do 20. století, přičemž – jak je v našem časopisu zvykem – většina z nich reflektuje hudební památky uložené ve fondech Národního muzea.

Viktor Velek představuje jednu ze svých brilantních kulturně-historických analýz hudebního repertoáru českého 19. a 20. století. Konkrétně se zde zaměřuje na významný pramen poznání společenské písně okolo roku 1848, jímž je rukopisný zpěvník nadepsaný prostě *Lieder/Zpěvník*, známý však pod názvem „*Písně Baborovy*“. Do úplně jiného světa – rudolfinské Prahy – nás přesouvá další studie: monografie ve své době uznávaného, avšak dnes pozapomenutého humanistického básníka a skladatele Jiřího Carolida vznikla ze spolupráce klasické filoložky Marty Vaculínové a muzikologa Petra Daňka. Vícehlasé české hudbě renesanční doby se věnuje i pramenná studie Dagmar Štefancové, přinášející nová faktografická zjištění a náhledy na Kancionál Ondřeje Kopydlanského ze Sedlčan (NM-ČMH AZ 34), jakož i na jeho tvůrce. Vztahů české hudby a latinské poesie se do třetice dotýká i poslední studie, věnovaná dokumentaci tvorby snad největšího latinika mezi českými skladateli (přínejmenším v rámci 20. století), Jana Nováka: Pavel Žůrek a Martin Flašar pojednávají dosud nezpracovanou Novákovu pozůstalost uloženou ve sbírce Českého muzea hudby.

Letošní dvojčíslo přináší také tři recenze knižních publikací. Ondřej Pivoda zhodnotil přepracovanou a publikovanou diplomovou práci Martina Paška *Osvald Chlubna a jeho první smyčcový kvartet* (Brno, 2021). Recenze Tomáše Slavického detailně hodnotí výsledky práce autorského kolektivu, jenž zpracoval první díl *Hudobných dejín Bratislavy* (Bratislava, 2020), ohraničený rokem 1918; jedná se o publikaci rozsáhlou, časově obsáhlou, obrazově bohatě dokumentovanou a především v mnoha ohledech pozoruhodnou. Jiří Sehnal pak zasvěceně vysvětlil organologický význam nové knihy předního české znalce varhan a varhanářství Petra Koukala *Varhany brněnské a loketské školy a jejich zvukové ideály* (Telč, 2019).

Vaší pozornosti by neměla uniknout ani zpráva o stále probíhající výstavě *Hudební zvěřinec*, kterou uspořádalo České muzeum hudby.

Přeji vám inspirativní čtení!

MILOŠ ZAPLETAL,
člen redakční rady